รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 28 พ.ย. - 4 ธ.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 4 ธ.ค. 2567 ข้อมูลน่าสนใจโรคไข้หวัดนกทั่วโลก พบว่าหน่วยงานความมั่นคงด้านสุขภาพแห่งสหราชอาณาจักร ได้จัดซื้อวัคซีนไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5 จำนวนกว่า 5 ล้านโดส เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในอนาคต วัคซีนนี้เป็นการพัฒนาจากสายพันธุ์ H5 ที่มีอยู่ในปัจจุบันและเป็นส่วนหนึ่งของแผนระยะยาวในการเตรียมความพร้อมสำหรับเชื้อโรคที่มีศักยภาพในการก่อให้เกิดการระบาดใหญ่ โดยจะใช้วัคซีนนี้ก็ต่อเมื่อมีการแพร่ระบาดของเชื้อในคน นอกจากนี้ประเทศอื่น ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปและญี่ปุ่น ได้จัดซื้อและจัดเก็บวัคซีนไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5 เพื่อเตรียมความพร้อมเช่นกัน

- 2 ธ.ค. 2567 ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังโรค กองระบาดวิทยา ตั้งแต่ต้นปีถึง 26 พ.ย. 2567 พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง จำนวน 707,717 ราย ไม่มีรายงานการเสียชีวิต โดยพบการระบาดในสถานศึกษามากที่สุด กรมควบคุมโรค แนะนำให้ยึดหลัก " สุก ร้อน สะอาด " การจัดเตรียมอาหารให้คนจำนวนมากต้องยึดหลักดังกล่าว ขณะนี้เข้าสู่ฤดูหนาว อากาศเย็นทำให้เชื้อโรคเจริญเติบโตได้ดี เช่น เชื้อโนโรไวรัส และโรต้าไวรัส อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการอุจจาระร่วงได้ในทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะเด็กเล็กและผู้สูงอายุ เนื่องจากร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่ำกว่าวัยอื่น

- 29 พ.ย. 2567 สื่อได้รายงานถึงการที่องค์การอนามัยโลกเรียกร้องให้ประเทศต่าง ๆ ยกระดับการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกให้เพิ่มมากขึ้น หลังจากสหรัฐอเมริกาพบการติดเชื้อโรคดังกล่าวในเด็ก โดยองค์การอนามัยโลก รายงานว่ามีการตรวจพบการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในมนุษย์ทั่วโลกเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะยังมีจำนวนไม่มากนัก แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การระบาดไม่รุนแรงมากนัก แต่สิ่งที่องค์การอนามัยโลกประสงค์ให้เกิดขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก คือ การเฝ้าระวังโรคดังกล่าวที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น ทั้งในนกป่า นกในฟาร์มและสัตว์ที่รู้ว่ามีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อซึ่งรวมถึงสุกรและโคนมด้วย

" โรคไข้หวัดใหญ่ " โรคที่มาพร้อมกับฤดูฝนและฤดูหนาว

โรคไข้หวัดใหญ่ เป็นโรคที่มีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจพบบ่อยในฤดูฝนและฤดูหนาวของทุกปี อาการของโรคมีตั้งแต่อาการเล็กน้อยไปจนถึงอาการที่รุนแรงและทำให้เสียชีวิตได้โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ข้อมูลจากการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค สัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 25 พ.ย – 2 ธ.ค. 2567 พบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่เป็นกลุ่มก้อนที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร พบเด็กนักเรียนจำนวนมากมีอาการเข้าได้กับโรคไข้หวัดใหญ่ โดยเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ทำการคัดกรองเด็กนักเรียนกลุ่มดังกล่าวจำนวน 300 คน ผลการตรวจคัดกรองเบื้องต้นพบไข้หวัดใหญ่ชนิด A ไข้หวัดใหญ่ชนิด B โควิด 19 และ RSV จำนวน 65 , 7 , 3 , และ 15 ราย ตามลำดับ ขณะนี้รายละเอียดอยู่ระหว่างการสอบสวนโรค

ข้อมูลกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ประเทศไทย พ.ศ. 2567 ประจำสัปดาห์ที่ 46 (17 – 23 พ.ย. 67) พบว่า ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 23 พ.ย. 2567 มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำนวน 624,475 ราย เสียชีวิต 47 ราย กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดใหญ่พบในกลุ่มอายุ 0 – 4 ปี รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอายุ 5 – 14 ปี และกลุ่มอายุ 15 – 24 ปี ตามลำดับ จะเห็นว่าส่วนใหญ่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน สถิติการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงในช่วงปี 2563 - 2564 ซึ่งเป็นช่วงที่เพิ่งผ่านพ้นสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งช่วงดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุขได้ออกมาตรการเข้มข้นในการป้องกันโรคโควิด 19 รวมทั้งประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เช่น การสวมหน้ากากอนามัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบการเฝ้าระวังและมีการคัดกรองประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอย่างเข้มงวด จึงเป็นการป้องกันโรคระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ ร่วมไปด้วย เมื่อสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 คลี่คลายลง จึงมีการผ่อนปรนมาตรการควบคุมโรคด้วยและจากข้อมูลข้างต้นพบว่าโรคไข้หวัดใหญ่กลับมาระบาดอีกครั้งตั้งแต่ปี 2565 จนถึงปัจจุบัน

วิธีป้องกันที่ดีที่สุดนอกเหนือจากการมีสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ถูกต้องแล้ว การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยต้องฉีดทุกปี เนื่องจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ที่ระบาดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ตลอดเวลา ในการผลิตวัคซีนแต่ละปีจึงมีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ตามเชื้อไวรัสด้วยเช่นกันและเนื่องจากระยะเวลาการก่อโรคสั้นร่างกายจึงมีความจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันที่สูงเพียงพอ เพื่อเตรียมพร้อมในการป้องกันโรค ปัจจุบันกรมควบคุมโรคร่วมกับ สปสช. ได้มีบริการให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงทุกสิทธิการรักษาเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่โดยไม่เสียค่าบริการแต่อย่างใด ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดสู่ชุมชน โดยวัคซีนดังกล่าวจะครอบคลุมสายพันธุ์การระบาดในแต่ละปี จึงควรฉีดประจำทุกปีตามคำแนะนำจากองค์การอนามัยโลก

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ แจ้งอสต. ประสานกับ จนท.สาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบสถานศึกษาในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ อาการการติดต่อและวิธีป้องกันตัวเบื้องต้น สถานที่ที่มีคนอาศัยอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก เช่น สถานที่ศึกษา ศูนย์เลี้ยงเด็ก ค่ายทหาร ทัณฑสถาน ซึ่งพบการระบาดบ่อยครั้ง ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในการป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านเห็นประโยชน์ของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ โดยนำสมาชิกในบ้านโดยเฉพาะผู้สูงอายุและบุตรหลานอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงเข้ารับการฉีดวัคซีน สำหรับโรงเรียนซึ่งพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา สถานศึกษาควรประสานกับ จนท. สาธารณสุข เพื่อให้นักเรียนได้รับการฉีดวัคซีนดังกล่าวเป็นประจำทุกปีอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเสี่ยงจากการเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในสถานศึกษาด้วยเช่นกัน ๐

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

OIC DDC

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- https://ddc.moph.go.th/odpc9/news.php?news=47922&deptcode=odpc9&news_views=806
- https://www.thairath.co.th/news/foreign/2828259#google_vignette
- https://www.hfocus.org/content/2023/08/28225
- https://www.cidrap.umn.edu/avian-influenza-bird-flu/uk-orders-h5-avian-flu-vaccine-pandemic-preparedness
- ข้อมูลจาก : รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ประเทศไทย พ.ศ. 2567 ประจำสัปดาห์ที่ 46 (17 - 23 พฤศจิกายน 2567) กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ข้อมูล : เรียบเรียงโดย สพ.ญ.ดร. เสาวพักตร์ ฮั้นจ้อย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 4 ธค 67
- ขอบคุณภาพจาก : https://www.khaosod.co.th/pr-news/news_1511766
- ขอบคุณภาพจาก : https://sd.ssru.ac.th/news/view/610621b